

Riigikogu õiguskomisjoni istungi protokoll nr 106

Tallinn, Toompea

Esmaspäev, 20. september 2021

Algus 11.15, lõpp 11.30

Juhataja: Marek Jürgenson (esimees)

Protokollija: Sten-Kristjan Nurk (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Sulev Kannimäe, Jaanus Karilaid, Uno Kaskpeit, Tarmo Kruusimäe, Heljo Pikhof, Urve Tiidus, Vilja Toomast

Komisjoni ametnikud: Raini Laide (nõunik-sekretariaadijuhataja), Linnar Liivamägi (nõunik), Carina Rikart (nõunik)

Puudus: Anti Poolamets

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Vastus kollektiivsele pöördumisele "Petitsioon sõnavabaduse kaitseks"
3. Vastus Erakond Eestimaa Rohelised kollektiivsele pöördumisele "Kaitseme lapsi seksuaalkurjategijate eest!"
4. Kohtute haldamise nõukoja uue liikme nimetamine
5. Muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Marek Jürgenson tegi ettepaneku kinnitada nädala töökava järgmiselt:

Riigikogu õiguskomisjoni nädala (20.09.2021-26.09.2021) töökava

Komisjoni istung esmaspäev, 20.09.2021 kell 11.15

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Vastus kollektiivsele pöördumisele "Petitsioon sõnavabaduse kaitseks"
3. Vastus Erakond Eestimaa Rohelised kollektiivsele pöördumisele "Kaitseme lapsi seksuaalkurjategijate eest!"
4. Kohtute haldamise nõukoja uue liikme nimetamine
5. Muud küsimused

Otsustati:

1.1. Kinnitada nädala töökava (konsensus: Marek Jürgenson, Sulev Kannimäe, Jaanus Karilaid, Uno Kaskpeit, Tarmo Kruusimäe, Heljo Pikhof, Urve Tiidus, Vilja Toomast).

2. Vastus kollektiivsele pöördumisele "Petitsioon sõnavabaduse kaitseks"

Marek Jürgenson lausus, et kollektiivse pöördumise „Petitsioon sõnavabaduse kaitseks“ autor on Karl Sander Kase ning palus nõunikel selgitada koostatud vastuskirja.

Raini Laide selgitas, et arutelu selle pöördumise osas leidis aset juba kevadistungjärgul, kuid suure töökoormuse tõttu jäid vastuskirjad sügisistungjärgi ajal vastamiseks. Ta tõi välja, et petitsioon kutsus üles tagasi lükkama viha või vaenukõne eelnõud, aga antud juhul on olukord, kus parlamendi menetluses ei ole ühtegi sellist algatust ning talle teadaolevalt ka Justiitsministeeriumis ühtegi sellist muudatust väljatöötamisel pole. R. Laide sõnul võiks komisjonipoolne vastus olla see, et antud info võetakse teadmiseks ning tänatakse algatajaid võimaluse eest teemat arutada.

Marek Jürgenson tegi ettepaneku antud vastuskirjaprojekt heaks kiita.

Otsustati:

2.1. Saata vastus kollektiivsele pöördumisele „Petitsioon sõnavabaduse kaitseks“ (konsensus: Marek Jürgenson, Sulev Kannimäe, Jaanus Karilaid, Uno Kaskpeit, Tarmo Kruusimäe, Heljo Pikhof, Urve Tiidus, Vilja Toomast).

3. Vastus Erakond Eestimaa Rohelised kollektiivsele pöördumisele "Kaitseme lapsi seksuaalkurjategijate eest!"

Marek Jürgenson ütles, et kevadistungjärgul oli see teema suure tähelepanu all ja Justiitsministeerium juba töötab selle kallal. Ta lausus, et küsimust on juba arutatud ning Eesti Konservatiivne Rahvaerakond (EKRE) esitas omaltpoolt 339 SE ja Sotsiaaldemokraatlik Erakond (SDE) esitas 348 SE. M. Jürgensoni sõnul ootab komisjon ka Justiitsministeeriumi poolt ettevalmistatavat SE algatust. Ta andis teada, et õiguskomisjon tänab oma vastuses pöördumisele petitsiooni algatajaid ning mõõnab, et tõstatatud probleem on tõsine ning vajab muudatuste väljatöötamist ja seadusena vastuvõtmist. Ta palus nõunikul kommenteerida ka omaltpoolt antud petitsiooni.

Raini Laide märgib, et üks põhiline teema selle pöördumise puhul on seksuaalse enesemääramise vanusepiiri tõstmine. Riigikogu menetluses on kaks eelnõu (SDE algatatud 348 SE ja EKRE algatatud 339 SE), mille eesmärk on sama. Justiitsministeerium analüüsib seksuaalse enesemääramise vanusepiiri tõstmist ning on koostamas omapoolset seadusemuudatust. Ta selgitas, et menetluslikus mõttes on kavas ühendada kolm eelnõud, see tähendab, et kolmest eelnõust saab lõpuks üks eelnõu, millega on võimalik minna vastuvõtmisele.

Marek Jürgenson sõnas, et Justiitsministeeriumi esindaja sõnul vaatavad nad EKRE ja SDE välja töötatud eelnõud läbi ja kontrollivad üle, et ka seadusandja poolelt oleks kõik korrektne ja siis tullakse sellega välja.

Raini Laide arvates ongi ühendamise mõte see, et leida ühisosa nendes seaduseelnõudes ja need korrektselt vormistada.

Marek Jürgenson tegi ettepaneku antud vastuskirjaprojekt heaks kiita.

Otsustati:

3.1. Saata vastus Erakond Eestimaa Rohelised kollektiivsele pöördumisele "Kaitseme lapsi seksuaalkurjategijate eest!" (konsensus: Marek Jürgenson, Sulev Kannimäe, Jaanus Karilaid, Uno Kaskpeit, Heljo Pikhof, Urve Tiidus, Vilja Toomast).

4. Kohtute haldamise nõukoja uue liikme nimetamine

Marek Jürgenson selgitas, et Kohtute seaduse § 40 (Kohtute haldamise nõukoda) lõige 1 näeb ette, et kohtute haldamise nõukotta kuuluvad Riigikohtu esimees, viis kohtunike täiskogu poolt kolmeks aastaks valitud kohtunikku, kaks Riigikogu liiget, Advokatuuri juhatuse nimetatud vandeadvokaat, riigi peaprokurör või tema poolt nimetatud riigiprokurör ja õiguskantsler või tema poolt nimetatud esindaja. Ta märkis, et seni on olnud kahe Riigikogu liikme seas üks liige põhiseaduskomisjonist ja teine on olnud õiguskomisjonist. M. Jürgenson ütles, et õiguskomisjoni senine liige Jaanus Karilaid on suusõnaliselt avaldanud soovi kohalt tagasi astuda.

Jaanus Karilaid tegi ettepaneku kutsuda Jaanus Karilaid kohtute haldamise nõukojast tagasi ja nimetada uueks liikmeks Marek Jürgenson.

Otsustati:

4.1. Toetada Jaanus Karilaidi ettepanekut nimetada kohtute haldamise nõukoja uueks liikmeks Marek Jürgenson (konsensus: Marek Jürgenson, Sulev Kannimäe, Jaanus Karilaid, Uno Kaskpeit, Heljo Pikhof, Urve Tiidus, Vilja Toomast).

5. Muud küsimused

Carina Rikart sõnas, et Siseministerium pakkus Narva õppekeskuse uueks külastusajaks 11. novembri.

Komisjon leidis, et kõnealune väljasõiduistung võiks toimuda käesoleva aasta 11. novembril.

(allkirjastatud digitaalselt)
Marek Jürgenson
juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)
Sten-Kristjan Nurk
protokollija